

Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College, Baramati
Department of Media and Communication Studies
Question Bank
JM 203 Indian Constitutions

प्रश्न १ अ. एका वाक्यात उत्तरे लिहा. Give answer in one line.

1. संविधान सभा कोणत्या वर्षी बनविण्यात आली?
2. राज्यघटना केव्हा अस्तित्वात आली?
3. घटना समितीची स्थापना केव्हा करण्यात आली?
4. घटना समितीत एकूण किती सदस्य होते?
5. घटना समितीची पहिली बैठक कधी झाली?
6. घटना समितीत उद्दिष्टांचा ठराव कोणी मांडला?
7. राज्यघटना केव्हा स्वीकृत करण्यात आली?
8. लघु राज्यघटना म्हणून काय ओळखले जाते?
9. राज्यघटनेच्या कोणत्या भागात मुलभूत हक्कांची हमी दिलेली आहे?
10. घटनेच्या सरनाम्यात दुरुस्ती केव्हा आणि कशाद्वारे करण्यात आली?
11. सार्वभौम म्हणजे काय?
12. धर्मनिरपेक्ष म्हणजे काय?
13. स्वातंत्र्य म्हणजे काय?
14. सरनामा राज्यघटनेचा भाग आहे का?
15. राज्यघटनेमध्ये कोणत्या कलमांतर्गत मुलभूत हक्क दिलेले आहेत?
16. राजकीय पक्ष म्हणजे काय?
17. दबाव गट म्हणजे काय?
18. भारतातील सर्वात वरिष्ठ न्यायालय कोणते?
19. राज्य सरकारचा वास्तविक प्रमुख कोण असतो?
20. राज्याचा घटनात्मक प्रमुख कोण असतो?
21. पंचायती राज म्हणजे काय? What is Panchayat raj.
22. संघराज्याच्या सरकारची कायदे बनविणारी संस्था कोणती?
23. सरकारचा प्रमुख कोण असतो?
24. राष्ट्रप्रमुख कोण असतो?
25. केंद्र राज्य संबंधांचे तीन भाग कोणते?
26. सद्य परिस्थितीत भारतात किती राज्य व केंद्रशासित प्रदेश अस्तित्वात आहेत?

प्रश्न १ ब योग्य पर्याय निवडा Choose appropriate option

1. राज्यघटनेत कोणत्या भागात देशातील निवडणूक प्रणाली संबंधित तरतुदी आहेत?
अ. १२ ब. १३ क. १४ ड. १५
2. सर्वोच्च न्यायालयाचे उद्घाटन कधी करण्यात आले?
अ. २६ जानेवारी १९४९ ब. २८ जानेवारी १९५०
क. २६ जानेवारी १९५० ड. २८ जानेवारी १९४९
3. उच्च न्यायालय ही संस्था केव्हा अस्तित्वात आली?
अ. १८६२ ब. १९६२ क. १८६३ ड. १९६३
4. भारताचा प्रथम नागरिक कोण?
अ. पंतप्रधान ब. उपपंतप्रधान क. राष्ट्रपती ड. उपराष्ट्रपती
5. देशातील दुसऱ्या क्रमांकाचे पद कोणते?
अ. पंतप्रधान ब. राष्ट्रपती क. उपराष्ट्रपती ड. उपपंतप्रधान
6. राज्यघटनेत राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्वे कोठे दिली आहेत?
अ. भाग २ ब. भाग ३ क. भाग ४ ड. भाग ५
7. राज्यघटना कधी अस्तित्वात आली?
अ. २६ जानेवारी १९४९ ब. २८ जानेवारी १९५०
क. २६ जानेवारी १९५० ड. २८ जानेवारी १९४९
8. राज्यघटना कधी स्वीकृत करण्यात आली?
अ. २६ नोव्हेंबर १९४९ ब. २८ नोव्हेंबर १९५०
क. २६ नोव्हेंबर १९५० ड. २८ नोव्हेंबर १९४९
9. सरनामा राज्यघटनेचा भाग आहे का?
अ. होय ब. नाही.
10. सरनाम्यात आत्तापर्यंत किती वेळा दुरुस्त्या करण्यात आल्या?
अ. एक ब. दोन क. तीन ड. चार

प्र. २ संक्षिप्त टिपा लिहा.

1. निवडणूक आयोग कार्य आणि अधिकार. Election Commission- Functions and Powers
2. राजकीय पक्ष - अर्थ आणि प्रकार
3. सर्वोच्च न्यायालयाची संरचना
4. सर्वोच्च न्यायालयातील वकील
5. दुय्यम न्यायालये Subordinate Judiciary
6. राज्य मंत्रिमंडळासंदर्भात घटनात्मक तरतुदी

7. पंचायती राज Panchayat raj
8. राष्ट्रपतीची निवडणूक Election of president
9. उपराष्ट्रपतीची कार्ये व अधिकार लिहा.
10. पंतप्रधानांची नियुक्ती
11. केंद्र राज्य संबंधातील कायदेविषयक संबंध

प्रश्न ३ थोडक्यात उत्तरे लिहा. Write brief answers.

1. भारतातील निवडणूक यंत्रणा स्पष्ट करा.
2. राज्य पक्ष म्हणून मान्यता मिळण्याचे निकष लिहा.
3. सर्वोच्च न्यायालयाचे स्वातंत्र्य स्पष्ट करा.
4. दुय्यम न्यायालयांची संरचना आणि अधिकारक्षेत्र स्पष्ट करा.
5. मुख्यमंत्र्याची नियुक्ती कशा प्रकारे केली जाते?
6. राज्यपालाची नियुक्ती कशा पद्धतीने होते?
7. उपराष्ट्रपतीची निवडणूक व पात्रता स्पष्ट करा.
8. राज्य धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांची वैशिष्ट्ये लिहा.
9. केंद्र राज्य संबंधातील प्रशासनिक संबंध स्पष्ट करा.
10. राज्यघटनेतील मुलभूत हक्क लिहा.

प्रश्न ४ खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. Answer the following questions

1. भारतातील पक्ष पद्धती स्पष्ट करा.
2. राष्ट्रीय पक्ष म्हणून मान्यता मिळण्याचे निकष लिहा.
3. उच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची नियुक्ती स्पष्ट करा.
4. उच्च न्यायालयाचे अधिकार क्षेत्र आणि अधिकार स्पष्ट करा.
5. मुख्यमंत्र्याची कार्ये व अधिकार स्पष्ट करा. Explain functions and power of Chief Minister.
6. संसदेच्या दोन्ही गृहांची संरचना स्पष्ट करा.
7. पंतप्रधानाचे अधिकार आणि कार्ये लिहा. Explain functions and power of Prime Minister.
8. राज्य धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
9. केंद्र राज्य संबंधातील सहकार्य स्पष्ट करा.
10. केंद्र राज्य संबंधातील आर्थिक संबंध स्पष्ट करा.
11. राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये लिहा.

प्रश्न ५ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. Answer the following questions in details.

1. भारतातील निवडणूक प्रक्रिया सविस्तर लिहा.
2. भारतातील दबाव गटांबद्दल सविस्तर लिहा.
3. सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार व अधिकार क्षेत्र सविस्तर लिहा.
4. उच्च न्यायालयाचे स्वातंत्र्य सविस्तर स्पष्ट करा.
5. राज्यपालाचे अधिकार व कार्ये सविस्तर लिहा. Write down in details Governor's power and functions.
6. संसदीय कामकाजाच्या पद्धती स्पष्ट करा.
7. राष्ट्रपतीची कार्ये आणि अधिकार स्पष्ट करा. Explain functions and power of President.
8. केंद्र राज्य संबंध सविस्तर लिहा. Explain in detail center-state relations
9. राज्यघटनेतील मुलभूत हक्क सविस्तर स्पष्ट करा. Explain in details Fundamental Rights
10. राज्यघटनेतील मुलभूत कर्तव्ये सविस्तर स्पष्ट करा. Explain in details Fundamental Duties
11. राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये सविस्तर स्पष्ट करा. Explain in details features of constitution
12. भारतीय राज्याघाटनेचा सरनामा स्पष्ट करा. Explain in detail Preamble of Indian Constitution
